

ROMEK ÁRPÁD, a legnagyobb magyar Kárpáti képszalonn kiállítási termében. Bejárat Oroszlán u.

A fogadalmi templom ügye

A fogadalom beváltásának fontosabb mozzanatai
1880, 1900, 1930

Írta: Dr. Ivánkovits Jenő.

Szeged városa 1880-ban tartott közgyűlésén. akkori főispánja, Dáni Ferenc indítványára elhatározta, hogy az 1879. évi árvízkatasztrófából való szabadulás emlékére monumentális templomot építtet, amelyet fogadalmi templomul fog emelni. Bár Szeged város közönsége egy pillanatra sem feledkezett meg Istennek tett fogadalmáról, a fogadalom beváltására az árvízkatasztrófát követő általános rekonstrukció nélkül gondolni sem lehetett s így a fogadalom az anyagi fedezet hiánya miatt két évtizeden át valósággal elhanyagolódott.

Közben a dr. Lázár György főügyésze idején egységgel végződő és már végleg lezárultnak hitt tápéi urbéri per dr. Ivánkovits Sándor akkori főügyész, Szeged város törvényhatóságának hozzájárulásával ismét felvette és azt 1900-ban a bíróság összes fórumain megnyerve, Szeged birtokállománya mintegy 3500 katasztrális hold földterülettel nagybodott meg.

A tápéi urbéri per szerencsés fordulata folytán a varázshatás gyorsaságával palotában és kunyhóban napirendre kerül a fogadalmi templom két évtizede óta alvó ügye. Szeged néhány kitűnő katolikus hölgytagjának kezdeményezésére még ugyanazon év május 20-án megalakult a fogadalmi templom egyesület, mely feladatául tűzte ki a fogadalom beváltásának fontos ügyét társadalmi uton mozditani elő. Az 1901-ben kiadott évkönyv az egyesület produktivitásáról a többiek között a következőkben emlékezik meg: Rendkívül fontos mozzanát a fogadalmi templom létesítésének történetében és egyesületünket annál közelebből érdekli, mert a kezdeményezés egyesületünk ügyvezető elnökétől, dr. Ivánkovits Sándortól indult ki, hogy Szeged szabad királyi város 1900 június 22-én megtartott közgyűlése 98 szavattal 14 ellenében, általános nagy lelkesedéssel határozattá emelte, hogy a fogadalmi templom építési tőkéjének beszerezhetése céljából, az alsótanyai közlegelőkből 3500 holdat, 1900. évi október hó 1-től kezdve 25 évre, 10 holdas részekben haszonbérbe ad és a haszonbérbeadással járó összes teendők foganatosításával a városi tanácsot megbízza.

A fentiek alapján tehát a fogadalmi templom dr. Ivánkovits Sándor volt városi tisztí főügyész kezdeményezésére nyert anyagi alapot 3500 katasztrális hold földterület alakjában, ami azonban csakis azáltal vált lehetségessé, hogy ugyanakkor dr. Ivánkovits Sándor főügyész a tápéi urbéri per újrafelvétele s annak megnyerése által mintegy 3500 katasztrális hold olyan földterületet szerzett vissza a városnak, amelyet az már végleg elveszettnek hitt. E tény folytán egyrészt Szeged város abba az örvendetes helyzetbe jutott, hogy fogadalmát ettől az időtől fogva beválthatta, másfelől pedig az anyagi fedezet alapjának előteremtése — mint a fogadalom beváltásának főfeltétele — szétválaszthatatlanul összeforrt a tápéi urbéri per megnyerőjének nevével. A fogadalmi templom ügye, amely az anyagi kérdésen múlt, az anyagi fedezet alapjának előteremtésétől, 1900-tól fogva idő és kiviteli kérdés lett csupán.

A kivitel munkájában osztozott Szeged város akkori hatósága, élén dr. Lázár György polgármesterrel, aki az általa származó től és megkapó közvetlenséggel megírt árvízkatasztrófa összes jövedelmét is — akkor még jelentős 300 koronát — a fogadalmi templom-egyesületnek ajánlotta fel.

Napirenden maradt a fogadalmi templom ügye 1900-tól kezdve. A sajtóban állandó rovat nyílik meg a fogadalmi templom helyét és terveit bíráló tanulmányok és vélemények számára. Végül is Schulek Frigyes műegyetemi tanár, európai hírű építőművész terve nyerte el a pálmát, a fogadalmi templom helyéül pedig a Templom-tér melletti telektömböt jelölték ki. A fogadalmi templom mielőbbi felépítése iránti általános lelkesedést még fokozta, egy a templom javára nagyobb püspöki adományt ajánlottak fel s így már 1913-ban ünnepélyes keretek között megtartott alapkölétéssel megkezdődött Foerk Ernő építész tanár irányítása mellett a templomépítés, de az 1914-ben megkezdődött világháború folytán csakhamar félbe maradt egy évtizedre.

Mikor a városi földek békebeli jövedelmezőségüket 1922-ben megközelítették, dr. Somogyi Szilveszter, Szeged érdemes polgármesterének in-

ditványára Szeged város törvényhatósága a templomépítés folytatását határozta el. De hogy a kétségtelenül nagyfontosságú tanyai kisvasut is megépíthető legyen, a többség akarata az eredetinel egyszerűbb kivitelű templom felépítése mellett döntött és így az 1900-iki közgyűlési határozat olyképen módosult, hogy az építési tőke beszerzése céljából akkor megszavazott 3500 hold földterület helyett csak 2500 holdat hasított ki és adott bérbe 25 évre. Ugyanakkor Szeged illusztris főispánja, dr. Aigner Károly kezdeményezésére társadalmi gyűjtés indult meg a fogadalmi templom

javára. A fogadalmi templom-egyesület örökébe a fogadalmi templom-építő bizottság lépett, mely a templomépítést 1930-ra jórészen befejezte.

A tápéi urbéri per újrafelvétele és kedvező fordulata nélkül azonban a templomépítés nem kezdődhetett volna meg 1913-ban, de nem kezdődött, illetve nem folytatódhatott volna 1922-ben sem és így a fogadalom 50-ik évfordulóján hirehamva sem lenne a büszke alkotásnak, sőt a súlyos gazdasági helyzet folytán úgy lehet, még 50 esztendő telt volna el, míg a fogadalomból valóban beváltott fogadalom lett volna.

Kedden a Regdon-fürdőben megtalálták a juliusi holttest felső törzsét

(A Délmagyarország munkatársától.) Még július elején — mint emlékezetes — a Regdon-uszoda fürdőzői a kosárban megdöbentő leletre bukkantak. Az egyik fürdőző vidám lubickolás közben egy női cipőt pillantott meg a farácsok közé beékelődve. Megfogta a cipőt, de nagy rémületére, amint kihuzta a rácsok közül, egy lábszár is a kezében maradt. A leletről azonnal jelentést tettek a rendőrségnek, amely megindította a nyomozást. A Regdon-fürdő uszókösarát felemelték, csákyákkal végigkutatták a vizet, azonban a holttest többi részét nem találták meg.

Kedden délelőtt azután a Regdon-fürdőben újabb felfedezést tettek. A női uszoda padlózata alól egy emberi holttest teljesen oszlásnak indult törzsét találták meg, ami a rendőrség feltevése szerint már július óta a vízben lehetett. Megállapították, hogy a nyáron a vízből kihalászott láb ehhez a törzshöz tartozik.

A rendőrség szerint a holttest valószínűleg a rácsok között akadhatott fenn, ahonnan sokáig nem tudott szabadulni. A rendőrség a nyomozást tovább folytatja.

Mától vasárnapig

A Belvárosi Moziiban

Ramon Novarró nagy attrakciója a Repülő flotta

A film bemutatja az Egyesült Államok egész légi flottáját. Ez a film a kötelességtudás, a bajtársi szeretet legszebb példája. Nem repriz!

Félévi börtönre ítélték a kuruzsló asszonyt

(A Délmagyarország munkatársától.) A szegedi ítélőtábla Kovács-tanácsa kedden egy kuruzsló napszámosasszony bűnügyét tárgyalta. Lapusni Zsuzsanna éveken keresztül »kezelt« egy gazdag békéssámsóni asszonyt, míg az végül feljelentette csalás miatt.

Öreg Györgyné békéssámsóni asszony hosszú idő óta beleegszkedett, míg egyik ismerőse tanácsára felkereste Lapusni Zsuzsannát, aki ismert kuruzsló és egy gyomorerősítőt rendelt és szigorúan megtöltötte, hogy orvoshoz menjen. Az orvosok — mondotta — csak kitalálják az orvosságokat, de azok a szerek nem használnak. Öreg Györgyné busásan honorálta Lapusni Zsuzsannát. A következő látogatáskor újabb szereket sózott a nyakába ezzel, hogy az ő szellemei éjjelente összebarárgolják a világot és elhozzák az összes orvosságokat. De természetesen ezeknek nagy ára van. Öreg Györgyné örömmel fogadta a szereket és mindig megfizette az árat, amit Lapusni Zsuzsanna éretlők kért.

Öreg Györgyné nagyszerű betegnek bizonyult: baja nem akart elmúlni és mindig fizetett. Lapusni Zsuzsanna egyre merészebben követelőzött. Azt mondotta, hogy a szellemek kéri a holmikat és ezekkel nem jó ujat huzni. Egyszer pénzt, máskor élelmiszert, ruhaneműt kért. Öreg Györgyné teljes három esztendeig járt a kuruzsló asszonyhoz, aki ezalatt a három év alatt csaknem teljesen kifosztotta a vagyonából. Teljesen hatalmába kerítette az asszonyt, aki mindent megtett, amit kért. Végül Öreg Györgyné családja lépett közbe és megakadályozták a további kezelést.

Az ügyészség Lapusni Zsuzsanna ellen folytatott elkövetett csalás bűntette miatt adott ki vádiratot. Úgyében a gyulai törvényszék hozott ítéletet. Lapusni Zsuzsanna azzal védekezett, hogy nem volt kuruzsló, csupán jótanácsokkal látta el

Öreg Györgynét, aki ezeket a tanácsokat apró figyelmességekkel honorálta. Öreg Györgyné azonban nem ezt vallotta. Elmondotta, hogy többször majdnem halálra ijesztette a szellemekkel és az ilyen fenyegetések hatása alatt adta az ajándékokat. A gyulai törvényszék bűnösnek mondotta ki a kuruzslót és 8 hónapi börtönre ítélte. Lapusni Zsuzsanna az ítéletet megfellebbezte.

A keddi táblai tárgyaláson az iratok ismertetése és a perbeszéd elhangzása után a bíróság a törvényszék ítéletét 6 hónapi börtönre szállította le. Lapusni Zsuzsanna az ítéletben megnyugodott.

Korzó Mozi Október 22., 23-án, szerdán, este tíztől
Versenyfutás a szerelemért. Sportfilm Paisy Ruth Miller főszereplésével.
Azonkívül: Aranyemezők réme. Cowboy történet
William Fairbanks főszereplésével.
Előadások kezdete 5, 7, 9, vasár- és ünnepnap 3, 5, 7, 9 órakor

Butorszállításokat

legelőnyösebben vállal helyben és vidékre

Ungár és Bauer szállító cég

Klauszál tér 5. szám. 333 Telefon 22—22.

Felléllenül nézze meg Mülhoffer V.

műorás és ékszerész

csodaszép briliáns, arany, ezüst és óra kiállítását, hol minden igényt kielégítő tárgyak a legolcsóbb kiállítási reklámában vásárolhatók.

(Üzlet: Széchenyi tér 9.)